

EDEN עֵדֵן

טיפול במראומה לנערות ונשים

דו"ח סיכום פעילות לשנת

2024

דבר יו"רית הועד המנהל של עמותת עדן 2024

לא רק המשכנו, אלא גם פיתחנו יוזמות חדשות, רעיונות שהפכו לפרויקטים מעוררי השראה, שהובלו במקצועיות ובדיוק.

מאז 7 באוקטובר מצאתי את עצמי פועלת באינספור מקומות וארגונים. רבים התגייסו לעזור ולתמוך – וזה החלק המחמם את הלב ונותן תקווה בתוך המציאות המורכבת. כולם מבורכים, ובלתי נתפס איך היה נראה העולם בלעדיהם.

ובתוך כל העשייה הזו, עמותת עדן בולטת בעיניי ובליבי. אני מאמינה שכל ילדה, נערה, צעירה ואישה שהשתתפה בפעילויות עדן בשנת 2024 קיבלה כוח, כלים להתמודדות, ובעיקר – תקווה ואור. ניתן לומר שהנוכחות של עדן, עם הצוות הנשי העוצמתי, הייתה לא פחות ממצילת חיים.

ולבסוף, תודה לרונית על עשייה בלתי פוסקת, על חריצות ומסירות ללא לאות, על מעיין של יוזמות ורעיונות שנובעים מהרצון להיטיב ולחזק. תודה לגל שילוח על פיתוח מתמיד, חשיבה מעמיקה והיכולת לתרגם אותה למעשים ולביצוע. אין ספק שהשילוב של גל ורונית הוא לגמרי $1+1=3$. תודה לאביטל שמנהלת את פרויקט הדגל והעוגן של עדן, הפנימיה. בזכות ניהול מסור, אימהי, אוהב ומקצועי הנערות עברו לבית זמני ובסופו של דבר חזרו הביתה לכרמיה. בזכות העובדה שאביטל החזיקה והרימה את הנערות והפנימיה, והרוח הגבית של מנהלת בית הספר קארו, יכלו רונית וגל וצוות עדן להתפנות לפיתוח ויישום כל יתר הפרויקטים.

2025, תצטרכי לעבוד קשה כדי להתעלות על 2024 בעמותת עדן. אבל אנחנו פה כדי לוודא שנמשיך לצמוח, לפעול ולהשפיע.

שלכם,
ליאורה סלע דוד

איך מסכמים שנה של עשייה, פעילות, טראומה והתמודדות בכמה משפטים? השאלה הזו נכונה לכל שנה נורמטיבית בחיינו הקודמים, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בשנת 2024.

הפסקה מתודית אך מהותית ועקרונית, כיו"ר עמותה ששמה לעצמה למטרה גם לצמצם פערים מגדריים, וכדי להקל על הסיכום, אמשיך מכאן בלשון נקבה, מתוך כבוד לרובו המוחלט של צוות עדן, אך ללא כוונה לפגוע חלילה באף אדם.

אתחיל מהסוף, אני רוצה להודות לכל אחת ואחת מנשות עדן המופלאות, שחלקן הגדול מתגורר בדרום הארץ ובאזור העוטף, ולצערנו הרב, חלקן אף חווה את הנורא מכל באותה שבת ארוורה ואחריה.

תודה לכל אחת מכן, שהצלחתן לאסוף את שארית כוחותיכן, לשים בצד את השבר, הכאב והפחד המשתק, ולהתייבב מיד – להציל, להרים, לשמור, לטפל ולדאוג לנערות, לצעירות ולנשים שהיו זקוקות לכן יותר מהכול.

אני גאה להיות חלק מצוות מדהים, אשר בתוך השבר מצא את הכוחות להיות שם עבור אחרות ולתת להן תקווה.

באופן אישי, עבורי העשייה היא חבל הצלה. הזכות להיות חלק מארגון כה משמעותי כמו עדן, להשתלב בעשייה ולהמשיך קדימה – היווה עבורי כוח מניע לקום בבוקר, לא ליפול לתהומות העצב והכאב. תודה על הזכות ועל הבית.

בשנת 2024 הצליחה עמותת עדן לשמור על הפעילות השוטפת (הפנימייה, בית הספר, המכינה, מרכז עדן 51) במציאות שבה דבר לא היה יציב, מוכר או קל. בסביבה פיזית ורגשית שהשתנתה מקצה לקצה, כאשר כולנו כמהות ליציבות – אבל עבור נערות עדן, היציבות הזו היא קריטית.

דבר המנכ"לית

שותפות ושותפים יקרים,

הדו"ח השנתי שלפניכם מספר את סיפורה של שנת 2024 שהיתה עבורנו שנה של שיקום וצמיחה, של יוזמה והתרחבות. לאחר הטלטלה האדירה של אסון ה-7.10 התמודדנו עם אתגרים חסרי תקדים, אובדן, טראומה וחוסר ודאות שהפכו לחלק בלתי נפרד מחיינו. אך לצד הכאב, גילינו כוחות עצומים, חוסן ויכולת לבנות מציאות חדשה מתוך המשבר.

בתחילת 2024 עסקנו בייצוב הפעילות, בשמירה על רצף טיפולי וחינוכי לנערות, ולתמוך בצוות, שחלקו נפגע אישית באירועים. הקהילה שלנו הפכה למקור של כוח ותמיכה הדדית, שהובילה אותנו ליזום מענים חדשים לנשים ונערות שנפגעו.

דו"ח זה, מציג את סיפור השנה החולפת בעמותת עדן דרך נתונים, עדויות וסיפורי חיים, הממחישים את עומק העשייה והתרחבותה.

השנה הזו היתה מורכבת מאוד לכולנו, לצד העצב הצער ותחושת הערעור של הביטחון, המשכנו ליזום ליצור ולמנף את הידע והמומחיות שלנו בתחום הטיפול בפוסט טראומה בנשים ונערות, ואף להקים מספר תוכניות חדשות.

בשנה זו סיימתי את כתיבתו של הספר **"מודל עדן"** – מדריך מעשי לטיפול במסגרת מוכוונת טראומה ובשעה טובה הוא יצא לאור, כאשר הוא מסכם לתוכו 15 שנות ידע מעשי, ומנגיש את המודל לשימוש במרחבים טיפוליים נוספים בארץ ובעולם.

עדן מרכז טיפול – הוקם באפריל 2024, ומהווה מרכז קהילתי לטיפול בטראומה לנשים ונערות שנפגעו בשביעי לאוקטובר על בסיס מודל עדן, ומעניק מענה טיפולי בשיתופי פעולה רחבים.

"נשים מספרות מלחמה" – פרויקט התייעוד וההשראה התרחב משמעותית, עם פעילות בארץ ובעולם, כולל תערוכות וריטריטים לנשים שעברו טראומה.

מרכז עדן 51 הפך למוקד ידע מוביל בתחום נשים וטראומה, עם הכשרות מקצועיות לאנשי מקצוע בתחום הטראומה, והחל מחודש נובמבר 2024 הוא מאוזן כלכלית.

הפנימייה שבה לפעול במלוא העוצמה **וחזרה לשגרה מחודשת**, הנערות שבו למקום הבטוח שלהן בקיבוץ כרמיה, ומאז אנחנו מתגברות את מערך הטיפול הרגשי הפרטני והקבוצתי. כמו כן, שיפצנו את נזקי המלחמה הפיזיים, ואף קיבלנו ושיפצנו שני בתים חדשים לפנימייה להרחבת הפעילות.

בבית הספר, הנערות חזרו למסלול לימודי וחוייתי, לאורך כל השנה החזקנו שגרת לימודים מיטיבה ותומכת, ולאחר תקופה של ייצוב, יצאנו לדרך עם פרויקטים חדשים של הקמת קבוצת כדור רשת והקמת סביבת לימוד חדשנית - makerspace.

לאחר שנה של הפסקה בעקבות המלחמה, נפתח המחזור השלישי של **המכינה** לצעירות במסען האישי כהכנה לחיים הבוגרים ולהשתלבות איכותית במעגל התעסוקה והכנה לחיים הבוגרים, וזאת עם צוות חדש לגמרי, ומבנה מגורים חדש.

זו הזדמנות מצוינת להודות לצוות הנשים היקר של עמותת עדן שהמשיכו להחזיק את החזון במלוא העשייה בתקופה הקשה שעוברת על מדינת ישראל, ולהוות מודל לצמיחה עבור הנשים והנערות למען אנו פועלות. אני רוצה להודות לחברי הוועד המנהל על תמיכתם הבלתי מתפשרת, ולכם – השותפים, התומכים והידידים היקרים של עמותת עדן. נדיבותכם, המחויבות והאמונה שלכם בעשייה שלנו מעניקים לנו את הכוח להמשיך.

**שלכם בהוקרה והערכה רבה,
ובתקווה לשנה של צמיחה, חוסן ושלום,**

ר' א'ג

תורמים לשנת 2024

אנו מבקשות להודות מכל הלב לשותפים ולשותפות שלנו, בארץ ובעולם. התמיכה, האמון והרוח הגבית שאתם מעניקים לנו מחזקים אותנו בכל צעד, מעניקים לנו השראה, ומאפשרים לנו להמשיך, להתפתח ולממש את החזון שלנו בתקופה זו, יותר מתמיד. יחד אתכם, אנו יוצרות שינוי אמיתי.

CVI · The Jewish Federation of Greater Philadelphia
ספקטרוניקס אמרסון · גימיק שמירה ואבטחה · AJC Washington
יק"א בישראל · מועצה אזורית חוף אשקלון · IBI · AJC San Diego
המרכז לאימפקט יהודי · Vanguard Charitable · קרנות המוסד לביטוח לאומי
קרן ישראל גיבס · המרכז לאימפקט יהודי · PEF Israel Endowment Fund Inc.
שגרירות צרפת - המכון הצרפתי לישראל · IVN אחים לנפש · אריה יהודה
Greater Miami Jewish Federation · Mack Ness Fund · Palm Beach Foundation
קרן רעיה · פדרציית פיטסבורג · הקדש מנחם בר-און · Seed the Dream Foundation
Kavod fund · חברת נכסי נאמנות אשיח רוזין · Hadassah Foundation
מגה אור · The Jewish Community Foundation Los Angeles
Rozalyn Holtz, Naomi Bristol & Shirley Miller by JFNA
Jewish Federation & Family Services of Orange County
JFNA · מפעלי ים המלח ICL · אפי נכסים · קרן ברלוביץ'
קרן היסוד · חטיבת הנשים פנמה · NCJW · הקונגרס היהודי - רוסי
L'oreal · התנועה למאבק באנטישמיות · החברה להתפלה VID
קרן קתרין איימס · הסוכנות היהודית · ביג · משרד המשפטים - ועדת עזבונות

תודה רבה מכולנו בעדן!

EDEN עדן

טיפול במראומה לנערות ונשים

עמותת עדן הוקמה בשנת 1997, ומאז 2005 מתמחה בטיפול מכוון טראומה בנערות ונשים באמצעות מודל ייחודי. העמותה יוזמת, מקימה ומפעילה תוכניות ייעודיות ומרחבים בטוחים לנערות, צעירות ונשים הסובלות מפוסט טראומה ופוסט-טראומה מורכבת.

תוכניות העמותה:

הוקם בעקבות אירועי 7 באוקטובר על מנת להעניק טיפול אישי וקבוצתי מתמחה בטראומה ומותאם לצרכים הייחודיים של נשים ונערות בקהילת עוטף עזה והנגב המערבי. המרכז פועל על בסיס מודל עדן.

עדן מרכז טיפול

פרויקט תיעוד ייחודי שהוקם על מנת להשמיע את קולותיהן של נשים מאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה במסגרת המאפשרת להן מרחב בטוח כשלב בתהליך הריפוי. הפרויקט, שבזכותו סיפוריהן של נשים ירשמו בספרי ההיסטוריה כולל עדויות מוקלטות, תערוכות אמנות וצילום, וליווי אישי וקהילתי למשתתפות.

נשים מספרות מלחמה

מרכז אירוח, ידע והכשרה לטיפול בטראומה. המרכז שהינו יחידת הרווח של העמותה, מציע לאנשי מקצוע הכשרות מקצועיות על בסיס מודל עדן. בנוסף, המרכז מארח ארגונים וחברות לימי עיון, כנסים ועוד.

עדן 51

מרחב טיפולי ייחודי לנערות בגילאי 19-12 בפרופיל פוסט-אשפוזי, המתמודדות עם פוסט-טראומה מורכבת.

עדן הפנימייה

מסגרת חינוכית (חטיבה ותיכון) לנערות הפנימייה, הפועלת בשיתוף תוכנית היל"ה של משרד החינוך, ומאפשרת להן להשלים 12 שנות לימוד ולזכות בתעודת בגרות.

עדן בית הספר

תוכנית הוליסטית בשיתוף קרנות הביטוח הלאומי ותוכנית ית"ד, המסייעת לצעירות חסרות עורף משפחתי או הסובלות מפוסט-טראומה להשתלב במעגל התעסוקה והחיים הבוגרים.

עדן המכינה

מודל עדן – טיפול מכוון טראומה

מודל עדן הוא מודל ייחודי וחדשני שפותח על ידי רונית שובל במהלך עבודתה עם נערות הסובלות מפוסט טראומה מורכבת במסגרת פנימייתית. המודל משלב גישות מבוססות מחקר לטיפול בהשלכות הטראומה (טיפול דיאלקטי התנהגותי – DBT), ראיית הטראומה כבעיה חברתית ולא אישית, וגישה טיפולית מוטיבציונית. אלו חוברים ליצירת מרחבים מכווני טראומה שמאפשרים למטופלות לחוש בטחון במרחב ולנוע אל עבר הריפוי והשינוי.

עד כה, העבודה לפי מודל עדן אפשרה למאות נערות שחוו טראומות ופגיעות, להפוך מקורבנות טראומה לצעירות עצמאיות ובטוחות בעצמן שמסוגלות לבנות לעצמן חיים מלאים ובעלי משמעות.

בחודש ספטמבר 2024 יצאה לאור המהדורה הראשונה של הספר "מודל עדן: מדריך לטיפול

במרחב מכוון טראומה – "ספר שמאגד בתוכו 15 שנות ידע מעשי, ומציג כלים ופרקטיקות ליישום המודל במסגרות טיפוליות נוספות בארץ ובעולם. הספר מיועד בעיקר לאנשי מקצוע בתחום הטיפול, אך מסריו נוגעים גם באנשי חינוך, הורים וכל מי שמעוניין להבין כיצד ניתן ליצור סביבה בטוחה ותומכת לריפוי וצמיחה.

במילותיה של מנכ"לית העמותה, רונית שובל, בערב ההשקה:
"היום, כשהספר יוצא לאור, אני יודעת שזה הרבה יותר מסתם ספר.
זה סיפור של תקווה. סיפור שמוכיח שגם במרחב מכוון טראומה,
אפשר ליצור הזדמנות אמיתית לריפוי –
בתנאי שיש שיטה טיפולית מובנית וברורה."

לאחר אירועי השבעה באוקטובר, אשר השאירו את אוכלוסיית ישראל כולה, ובפרט את אוכלוסיית עוטף עזה, המומה, כואבת ופגועה, החלטנו לרתום את המומחיות בת 20 שנה שלנו בטיפול בטראומה ואת המיקום שלנו בלב קהילת עוטף עזה לטובת הכלל. בשילוב עם המודל הייחודי שפיתחנו – מודל עדן לטיפול בטראומה, הקמנו את עדן – מרכז טיפול, שייתן מענה לצרכים היחודיים של נשים וצעירות באזור. המרכז פתח את שערו באפריל 2024, ומטרתו המרכזית היא חיזוק החוסן האישי והקהילתי.

ייחודיות הצרכים של נשים בטראומה

הקמת המרכז התבססה על ההבנה שנשים שנפגעות מאירועים טראומטיים, חוות את המשבר באופן שונה מגברים ולעיתים נאלצות להתמודד עם קשיים נוספים על רקע מגדרי. בנוסף, ההתמודדות של נשים עם פוסט טראומה מורכבת שונה מזו של גברים, והניסיון מלמד כי הן זקוקות למרחב טיפולי מותאם וייעודי. לכן, הצוות המקצועי והרגיש במרכז מבצע התאמה אישית לכל טיפול, במטרה להעניק לנשים את הכלים והתמיכה הדרושים להחלמה ולקידום חוסן האישי.

מגוון טיפולים ותוכניות

המרכז מציע טיפולים פרטניים וקבוצתיים, ביניהם: פסיכותרפיה, ביביליותרפיה, טיפול באומנויות, מיומנויות DBT, טיפול באמצעות יוגה מודעת טראומה, טיפול באמצעות צ'יקונג ועוד מגוון רחב של טיפולים הוליסטיים שמטרתם לסייע בשיקום הטראומה הן בגוף והן בנפש. כל טיפול מותאם אישית לצרכים של המשתתפות, כך שהן מקבלות את הכלים הדרושים להתמודדות עם החוויות הקשות שעברו.

שיתוף פעולה עם גופים מקומיים

המרכז פועל בשיתוף פעולה הדוק עם מרכזי החוסן המקומיים, קופות החולים והמועצות המקומיות, במטרה להעניק מענה טיפולי רחב וממוקד לכל הצרכים של הנשים, על מנת להבטיח שהן יקבלו את כל התמיכה הדרושה להן במהלך השיקום.

הכשרת צוות מומחה לטראומה

במהלך שנת 2024 התחלנו בתהליך הכשרה של צוות מומחים בטיפול בטראומה על פי מודל עדן ועוד כלים, ואנו מתכוונת להמשיך מגמה זו בשנת 2025.

04.2024

עד

12.2024

1 גבר
6 נשים
7 מטפלים

420
סך שעות
טיפול פרטני

56
מטופלות התקבלו במרכז
לטיפול פרטני

1
מטפלת
באמצעות יוגה

2
מטפלות
באומנויות

4
פסיכולוגים
קליניים

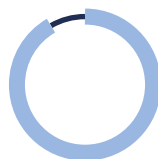
10

סדנאות התקיימו מאז פתיחת המרכז באפריל 2024 בתחומים:

DBT / יוגה תרפיה / ביבליותרפיה / צ'י קונג / מיינדפולנס / תנועה ושיח / סדנה לנשים לאחר לידה

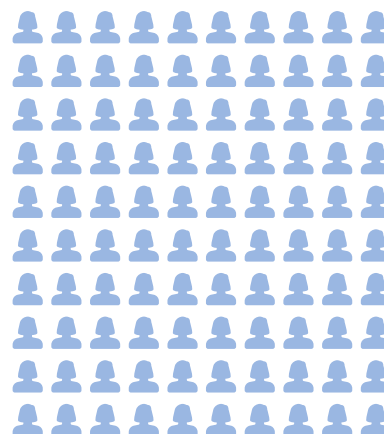
12-80
טווח גילאי הנשים
המטופלות במרכז

42
הוא הגיל הממוצע

95%
מהנשים המטופלות במרכז
הינן תושבות עוטף עזה
ושדרות

100
נשים השתתפו בסדנאות

סיפורי הצלחה - דיווחים של המטפלת במרכז בשיטת יוגה מודעת טראומה

ב' – למצוא שקט בתוך הסערה

ב', אישה בת 27, מתמודדת עם מתח רב בחיי היומיום, המתבטא בעיקר בהתפרצויות מול אמה – דיבור מהיר, טון גבוה וגוף מכווץ. במהלך המפגשים, הנחיתי אותה לזהות את הקשר בין מחשבה, רגש ותחושה, ולהבין שהסערות הפנימיות שהיא חווה הן זמניות וחולפות. באמצעות תרגול טכניקות נשימה לוויסות והרגעה, היא למדה לפגוש את הסטרס בדרך חדשה. לאחר חודשיים של תהליך, משפחתה החלה לשקף לה את השינוי שחל בה – היא מרגישה רגועה יותר, ההתפרצויות פחתו, וכאשר הן קורות, הן בעוצמה נמוכה יותר והיא מצליחה להירגע מהר יותר. היא מתארת תחושה חדשה של נוחות בתוך עצמה, כמו בית פנימי שהיא מתחילה לבנות.

ג' – מסע לחיבור עצמי

ג', אישה בת 33, הגיעה עם היסטוריה של הפרעות אכילה וזוגיות אלימה על רקע מיני, מתוך רצון להתחבר לעצמה ולגופה. לכל אורך הדרך, היא חשה קרועה בין הצורך לפגוש את עצמה לבין הדחף להדחיק ולהתרחק. עבדנו יחד כמו מטוטלת – מתקרבות ומתרחקות, מאפשרות לגוף להפוך למרחב בטוח לחקירה. דרך התרגול הפיזי היא החלה לפגוש את עצמה באמת – לפעמים זה מציף, לפעמים זה נעים, לפעמים עולים זיכרונות או אמונות מגבילות, ואנחנו מתייחסות למה שמתעורר. אחרי חצי שנה בתהליך, הדרך עדיין נמשכת, אך משהו בה כבר משתנה – היא מתחילה להאמין בעצמה יותר, להעז לבחור בטוב, ולראות ניצוצות של עתיד חדש ושונה מזה שהכירה.

לאורך השנים, נשים זכו לייצוג היסטורי נמוך בהיבטים רבים של ההיסטוריה המתועדת משלל סיבות תרבותיות וחברתיות. נקודות המבט, הישגיהן והקולות של נשים הוזנחו או הושמטו לעתים קרובות מהרשומות ההיסטוריות, כולל מסמכים כתובים ואומנות. אירועי ה-7 באוקטובר טלטלו את כולנו, ואנו נחשפות ונחשפים למעשי אלימות זועתיים, אכזריים וברוטליים כלפי אלפי קורבנות. בשל כך, לקחנו על עצמנו את המשימה להבטיח שהסיפורים של נשים יתועדו ויכתבו בדפי ההיסטוריה וקולן ישמע. אנו מאמינות שמעבר לתיעוד, לסיפוריהן של הנשים יש כוח תרפויטי עצום לנשים עצמן וגם עבור הריפוי והחוסן החברתי-לאומי של כולנו. כפי שכתבה פרופ' ג'ודית הרמן: "אמנות היא ביטוי של הנפש האנושית, ויש לה כוח לרפא ולשחרר".

עדויות מצולמות ומוקלטות

הפרויקט התיעודי מציג עדויות מצולמות ומוקלטות של נשים שחוו את אירועי ה-7 באוקטובר ממגוון זוויות, כמו תושבות העוטף שהיו עשרות שעות בממ"ד, שורדות נובה, אימהות שכולות, אימהות לחטופים וחטופות, קצינות ומילואמניקות בכוחות הבטחון, צוות רפואי. העדויות מופצות בפלטפורמות מגוונות כמו ספוטיפיי, יוטיוב ואתר עמותת עדן. כל פרק מאפשר מסע ממשבר לתקומה, ומראה את גדולת הרוח והנפש האנושית. הצגת נרטיב אישי מול הטראומה נותנת לנשים את היכולת לעמוד מול האימה ולמצוא בתוכן את הסיבות ואת הכוח להמשיך לחיות. באוקטובר 2024 חזרנו אל 15 נשים לתיעוד מצבן שנה אחרי, ובכוונתינו להמשיך בפרוייקט תיעוד רב שנתי.

סרטון לקט עדויות שנה אחרי

התערוכה "נשים מספרות מלחמה"

בשנת 2024 הוצגה התערוכה "נשים מספרות מלחמה" במרכז עדן 51 בקיבוץ דורות במשך 8 חודשים, ובמהלכה ביקרו בה מעל 1,500 אנשים. את התערוכה אצרה הגברת אוסנת ישראלי וסייעה לה הגברת עפרה איתן. במלאכת מחשבת והמון תשומת לב ורגישות, אוסנת ליקטה עבודות אומנות במגוון חומרים אשר אומניות יצרו בכדי לעבד ולבטא את תחושותיהן ואת חוויותיהן אל מול מאורעות 7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל". התערוכה זכתה להצלחה מרשימה. בנוסף, בהתרגשות רבה, התערוכה הוזמנה להציג בדצמבר 2024 במוזיאון למורשת היהדות בניו יורק, במסגרת חגיגות 25 שנה למתן מענקים של קרן נשות הדסה בארה"ב, וזכתה לתגובות מרגשות.

אנו רוצות להודות לאומניות שהיצירות שלהן הרכיבו את התערוכה: ענת אבוקיה גרוזובסקי, אורלי לנדבר טרלובסקי, גילה מאירס, ענת עין-דור, שרון רשב"ם פרופ, לימור צרפתי מקס, אליסיה שחף, מירב שין בן-אלון, מריומה.

התערוכה "נשים מצטלמות מלחמה"

בעקבות הצלחת פרוייקט העדויות, נבחרו 13 משתתפות מ'נשים מספרות מלחמה' אשר בחרו כל אחת קטע מתוך העדות שלה, אותו בתהליך של פוטו-תרפיה בעזרת האומנית והאוצרת הגברת אליסיה שחף, הן עיבדו יחד לתמונה אשר מבטאת את החוויה הרגשית לצד החוסן וההסתכלות אל עבר העתיד. כך נפתחה תערוכה נוספת בשם "נשים מצטלמות מלחמה", שעלתה בדצמבר 2024 במרכז עדן 51.

הצילום משמש ככלי נוסף בעיבוד הטראומה ופתח עבור הנשים דלת למסע הריפוי שלהן. התמונות מבטאות את עולמן הפנימי של המשתתפות, ומעוררות השראה עמוקה לכל מי שצופה בהן. התערוכה מהווה גשר נוסף בין כאב לתקווה ומשמשת עדות חיה לסיפורי הנשים שיישמרו בדפי ההיסטוריה. במהלך 2024 הספיקו לבקר בתערוכה כבר מעל 200 איש. בסוף השנה היא הציגה בשלושה מקומות בתל אביב ונחשפה לקהל הרחב, ועתידה להיות מוצגת בפרטנר, AIG, טבע והספריה העירונית בנתניה כבר בחודש מרץ 2025 לרגל יום האשה.

את התערוכה הפכנו לקיט דיגיטלי המאפשר לכל אחד בישראל ובעולם לרכוש אותה ולהציג אצלו בקהילה, בארגון.

לדף מידע על התערוכה

תגובות מרגשות מהמשתתפים בתערוכות

תודה רבה לכן האוצרות והיוצרות. תעצומות הנפש שנכוחות, גורמות לרגש להציף את הכאב והפחד ולאפשר לעבד אותן. אוהבת וכואבת יחד איתכם.
ד'

משפחת עדן היקרה, סחטיין עליכן. יישר כוח על ההנגשה, על גמישות, על ישירות, על רגישות ועל יופי. הצלחתן לאחד במרחב אחד כל כך הרבה השקפות ונקודות מבט, לרגע כל כך עמוק בלב ובתודעה של כולנו. התרשמתי גם מאד מהמתחברת שיצרתן, הצלחתן להכניס לתוכה תהליך ריפוי באופן נעים ויחסית קליל. תודה עליכן ולכן.
ר'

וואו, וואו, תערוכה מרגשת, מצליחה להעביר את התחושות. אני שמחה שחוויתי אותה מקרוב, צריך לפרסם אותה. היא מעצימה ממש.
ש.א בית קמה

נעתקו המילים, נעתקה הנשימה, הרגליים כושלות. העוצמה והביטוח דרך האומנות חודרת את שכבות ההגנה, מטפסת לתוך האיברים הפנימיים, וחונקות את הגרון. תודה על היופי שהתכנס לכדי ביטוי. פחד מוות לצד עוצמות. תערוכה מרשימה ומרגשת לדעתי היא חובה לבני נוער.
ע', שדרות

נשים מספרות מלחמה במספרים

פרויקט עדויות

2.2 מיליון

צפיות לפרקים שפורסמו בפייסבוק, אינסטגרם, יוטיוב, טיקטוק והוט

8

פרקים פורסמו באנגלית

40

פרקים פורסמו

70

נשים רואיינו וצולמו

התערוכה נשים מספרות מלחמה

9

אומניות

1500 מעל

אנשים נחשפו לתערוכה בארץ ובחו"ל

8

חודשים בהם הוצגה התערוכה, אפריל-נובמבר 2024

התערוכה נשים מצטלמות מלחמה

12

צילומי פורטרטים

13

נשים עברו תהליך פוטו-תרפיה

7

ארגונים בישראל כבר רכשו את הקיט הדיגיטלי להציג את התערוכה אצלם

מרכז אירוח ידע והכשרה לטיפול בטרומה

מרכז עדן 51 הוקם לפני כשלוש שנים ומציע תוכניות הכשרה לאנשי מקצוע בטרומה וכן מרחב לכנסים, סדנאות והרצאות, והוא פועל בשני צירים עיקריים:

1. ציר מקצועי

הכשרה מקצועית של צוותי טיפול וחינוך במודל עדן.

2. ציר עסקי

המרכז מארח כנסים ואירועים עבור המגזר העסקי והציבורי.

אתגר תחילת שנת 2024

בתחילת שנת 2024, ישראל היתה בעיצומם של חודשים קשים של מלחמה והשפעתם הורגשה בכל תחום בחיים כולל פינוי של הרבה תושבים מהאזור, מה שהוביל לכך שבעקבות המצב הביטחוני, בחודשיים הראשונים של שנת 2024 הפעילות במרכז היתה נמוכה.

צמיחה והתחדשות

לצד זאת, בנו הבשילה ההבנה כי זו העת, יותר מתמיד, לרתום את המומחיות רבת השנים שלנו בטיפול בטרומה ובפוסט טראומה בנשים, צעירות ונערות, לצד המיקום האורגני שלנו בלב קהילת הישובים של עוטף עזה, לטובת הקהילה עצמה, מה שהוביל אותנו להחלטה כי עדן 51 יהווה מרכז אירוח, הכשרה וידע לטיפול בטרומה על בסיס מודל עדן, כולל הצגת תכנים שקשורים להתמודדויות הקהילות באזור. כך באפריל 2024 אירח מרכז עדן 51 תערוכה "נשים מספרות מלחמה", ובדצמבר תערוכה נוספת "נשים מצטלמות מלחמה". במקביל, החלה התעוררות בקרב ארגונים רבים שרצו להגיע לסיור בדרום, וכך לאחר החודשיים הראשונים, פעילות המרכז נכנסה להאצה, והמרכז החל לפעול בעצימות רבה, החל מדצמבר 2024 ולאחר שנתיים של פעילות, המרכז הפך מגרעוני למאוזן.

עדן 51 במספרים

36
לקוחות חדשים

מעל 2,600
אנשים התארחו
במרכז עדן 51

87
אירועים לקבוצות במגזר
העסקי והציבורי והממשלתי

בשנת
2024
התקיימו

בין לקוחותינו:

ספקטרוניקס בע"מ • מפעלי ים המלח ICL • משרד מבקר המדינה • NCJW
מכון הרטמן לשלום • עיריית אשדוד • זוטא-קור בע"מ • אלביט • משרד רוה"מ • ויצו
סודה סטרים • דפוס בארי • מקורות • טבע • בי"ח גהה • בנק מסד • OPC • BTG
קרן וקסנר • קופ"ח כללית • הקואליציה לטרומה

פנימיית עדן היא פנימייה פוסט-אשפוזית פמיניסטית הממוקמת בקיבוץ כרמיה ומהווה בית לכ-50 נערות בגילאי 12-19. נערות שהתמודדו עם מצבי חיים מורכבים, סובלות מפוסט טראומה מורכבת ולעיתים הוצאו מביתן בצו בית משפט. בעדן הן מוצאות מקום לעשות שינוי, מתוך ראייה חברתית פמיניסטית, הכרה בקשיים, קבלה ולמידת מיומנויות אישיות להתמודדות. המודל הטיפולי אשר פותח בפנימייה מסייע לנערות שנמצאות בקצה הרצף החברתי, להתגבר על נסיבות חייהן הקשות ולרכוש כלים, ערכים וביטחון עצמי אשר יאפשרו להן לממש את כישוריהן, לקבל אחריות ולכתוב מחדש את סיפור חייהן.

הצלחת המודל הטיפולי מתבטאת בהכחדת אשפוזים פסיכיאטרים והתנהגויות סיכון, שיפור מיומנויות חיים וויסות רגשי, וכן בשיעורי גיוס גבוהים לצה"ל, לשירות לאומי ולמכינות.

בפנימייה חמישה בתים, המספקים מסגרת תהליכית רציפה – מהקליטה ועד סיום השהות. מדי שנה שוהות בפנימייה כ-50 נערות, ומאז הקמתה טופלו בה למעלה מ-1,000 נערות. הצוות המקצועי, הכולל מנהלת פנימייה, עובדות סוציאליות, רכזות בתים, מדריכים ומתנדבי שנת שירות, מעניק לנערות מעטפת טיפולית 24/7, המלווה אותן לאורך מסען האישי לשיקום וצמיחה.

השיבה הביתה - אתגר ושיקום

במרץ 2024, לאחר חמישה חודשים בפנימייה חלופית בירושלים, שבנו לפנימיית עדן בקיבוץ כרמיה. למרות שהאזור עדיין הוגדר כמרחב מלחמה, הנערות והצוות בחרו לשוב הביתה – אל המוכר והבטוח, ואל תחושת השייכות שלא ניתן להחליפה.

החזרה הייתה מרגשת אך גם מאתגרת. לצד ההתרגשות והשמחה, התמודדנו עם מציאות חדשה: מבנה שנפגע ישירות מטיל ב-7.10 ונדרש לשיפוץ, נשות צוות שאיבדו בן משפחה, לא מעט שנותרו עקורות מביתן ולא יכלו לשוב, ומשפחות של נערות שחששו מהחזרה לאזור עוטף עזה. במקביל, נקלטו נערות חדשות, וצוותים חדשים הוכשרו כדי להמשיך לקיים את הפנימייה 24x7. בזכות תרומות נדיבות של שותפינו, שוקם בית יהלום שנפגע, והוא שב להיות בית חמים, תוסס ומלא חיים.

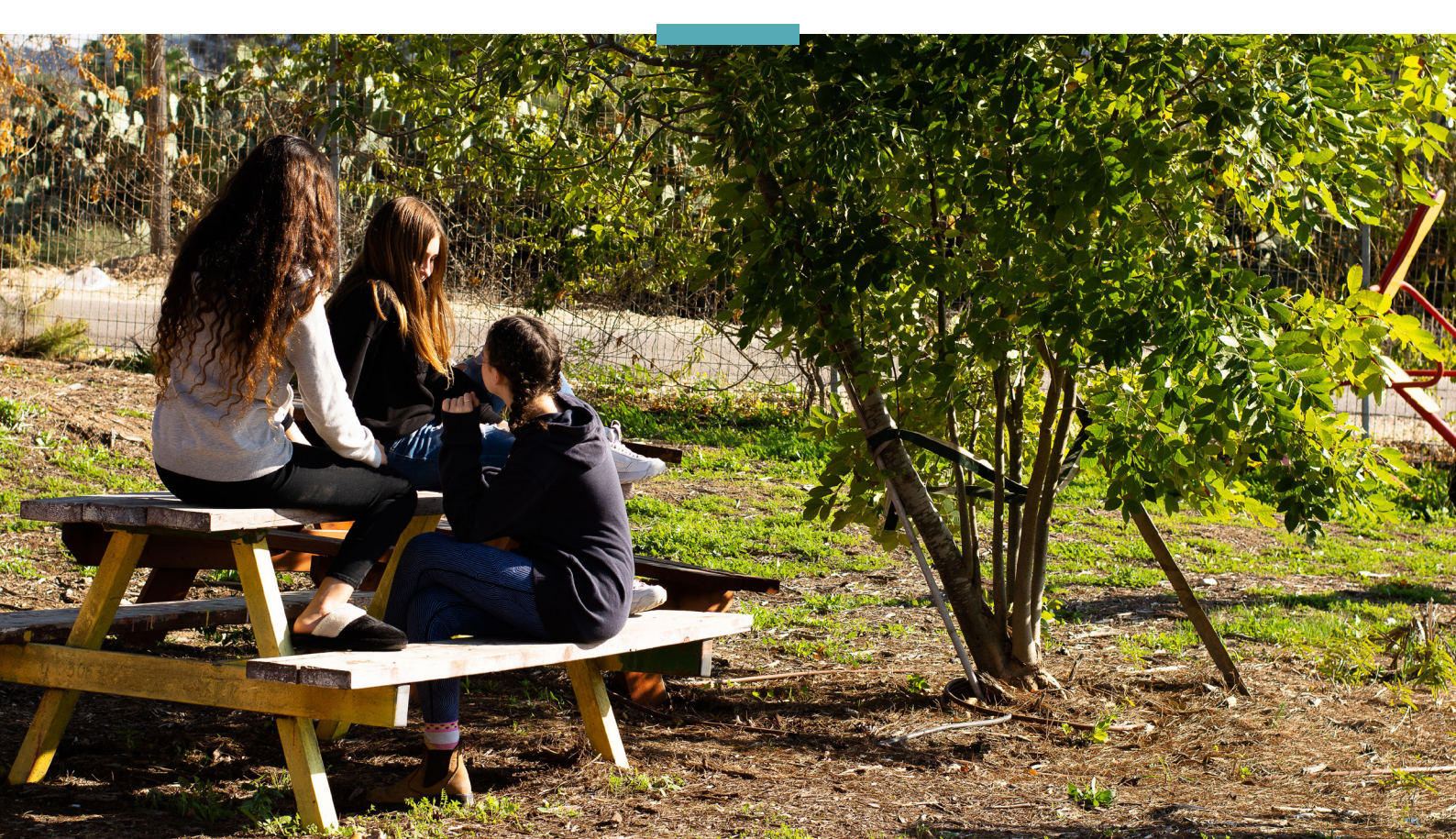
השיקום הפיזי לווה גם בשיקום רגשי, שהצריך הרחבה משמעותית של מערך התמיכה והטיפוליים. תודות לתמיכת תורמים ושותפים, תגברנו את מערך הטיפול הפרטני והקבוצתי, והענקנו לנערות ולצוות מגוון טיפולים מותאמים: פסיכותרפיה, טיפול באמנות, טיפול בתנועה, טיפול בעזרת בעלי חיים, EMDR, DBT. בכל חודש שחלף, ראינו את השינוי – בתחושת הביטחון, בהתנהגות, ובתחושת השייכות.

החיים בפנימייה שבים למסלולם, אך הדרך עוד נמשכת. בשנת הפעילות הקרובה, נמשיך להרחיב את המעטפת הרגשית עבור הנערות והצוות, כדי לאפשר להן להמשיך ולצמוח, למרות ובזכות כל מה שעברו.

הון תרבותי – מרחיבות אופקים, בונות עתיד

גם השנה המשכנו ליישם את תוכנית "הון תרבותי", המבוססת על ההבנה כי עולמות הידע, היכולות והערכים שאדם רוכש במהלך חייו – ובמיוחד בילדותו – מהווים מרכיב מרכזי במוביליות החברתית שלו. חשיפה לתרבות ולהשכלה אינה רק מרחיבה אופקים, אלא גם מחזקת את תחושת המסוגלות, מגבירה את הביטחון העצמי ויוצרת משמעות. במהלך השנה השתתפו הנערות במגוון רחב של פעילויות העשרה ותרבות: הרצאות וסיורים במוזיאונים, ביקורים בחברות במשק, סדנאות לשיפור מיומנויות לימודיות ופתיחה של אופקים חדשים, צפייה בהצגות וסרטים, טיולים בטבע וחוגי העשרה שבועיים.

שיאה של התוכנית - נסיעה לחו"ל במסגרת תוכנית "הון תרבותי", נערות בית בוגרות זכות להשתתף במסע ייחודי לחו"ל. בשנת 2024 יצאו הנערות לאמסטרדם, הולנד, שם פגשו את שותפינו מקרן CVI, טיילו, ביקרו בגלריות ובאתרי תרבות, התנסו בסגנון חיים שונה, חוו את החשיבות ללימוד השפה האנגלית והיכולת לתקשר עם תרבויות שונות מהן. עבור רובן, זו הייתה הפעם הראשונה שיצאו מגבולות ישראל.

עדן הפנימייה במספרים

25

נערות המשיכו
משנים קודמות

25

מהנערות נקלטו בפנימייה
במהלך 2024

50

נערות טופלו בפנימיית עדן
בשנת 2024

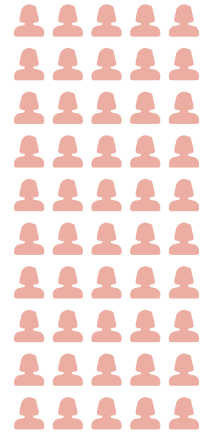
84%

בפרופיל
פוסט אשפוזי

56%

מהנערות הופנו לפנימייה
תחת צו בית משפט

16%
בפרופיל טיפולי

44%
ללא צו בית משפט

1 אשת צוות
לכל 2 נערות

18%
מהן שוהות בפנימייה כבר
למעלה משלוש שנים

3
שנים זהו הזמן הממוצע
שנערה שוהה בפנימייה

5 בפנימייה בתים,
בכל בית בין
8-14 נערות

15.5
הוא הגיל הממוצע

12-19
הוא טווח הגילים
של הנערות

14%
צפון הארץ

38%
דרום הארץ

48%
מהנערות מתגוררות
בישובים בין חדרה לגדרה

בית ספר עדן – חינוך, צמיחה וחוסן

שנת 2024 נפתחה באתגר עצום. עקב המלחמה שפרצה 3 חודשים קודם, מצאנו את עצמנו בפנימייה חלופית בירושלים, עם אתגר גדול לקיים מסגרת חינוכית חדשה ויציבה עם צוות חדש וזמני שגויס בירושלים ועם אתגרים רגשיים גדולים של הנערות בעקבות המצב. בתוך חוסר הוודאות והטלטלה הרגשית שעברה על הנערות, הייצוב המהיר של המסגרת החינוכית היווה עוגן יציב עבור הנערות וסייע להן בוויסות הרגשי ובחיבור לתחושת מסוגלות עצמית.

חזרה הביתה – אתגרים והתחלות חדשות

במרץ 2024, לאחר חמישה חודשים, חזרנו הביתה, לקיבוץ כרמיה. החזרה לא הייתה פשוטה – רוב המורות עדיין היו מפונות מאז תחילת המלחמה, וכך, בפעם השנייה בתוך חצי שנה, עמדנו בפני הצורך לגייס צוות פדגוגי חדש ולהכשירו לעבודה על פי מודל עדן. האתגרים היו רבים, אך עם נחישות, מסירות ותמיכת שותפינו, ייצבנו מחדש את בית הספר והחזרנו את הלמידה למסלולה.

למידה מותאמת אישית להצלחה

לכל נערה מותאמת תוכנית לימודים אישית בהתאם למצב האקדמי הנתון בו הגיעה לבית הספר ובהתאם לפוטנציאל שלה ולאן שהיא מכוונת להגיע. הלימודים מתקיימים בקבוצות קטנות ובליווי צמוד. כך, גם נערות שהתמודדו עם פערים לימודיים משמעותיים עקב חוויות חיים מורכבות, מצליחות להשלים 12 שנות לימוד ותעודת בגרות מלאה.

מעבר ללימודים – חתירה למצוינות ופתיחת אופקים

בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה, בית הספר מפעיל תוכנית ייחודית בשני מסלולים: **חתירה למצוינות אקדמית** – תגבור מקצועי במתמטיקה, אנגלית ועברית, במטרה לגשר על פערים ולהעניק לכל נערה בסיס חזק להשתלבות עתידית באקדמיה ובתעסוקה. **העשרה וחשיפה לעולמות תוכן מגוונים** – הנערות משתתפות בסדורים במוזיאונים, בהצגות, בחוגי העשרה, סדנאות וטיולים, לצד הכשרה מעשית בתחומים מגוונים. בשנת 2024 הן לקחו חלק בקורס אסטרטגיות למידה, קורס עזרה ראשונה של מד"א, שיעורי חקלאות וגינון טיפולי, סדנאות תיאטרון פלייבק, קורס וידיאו-תרפיה, טיפול בבעלי חיים ועוד.

חדשנות חינוכית – מרחב Makerspace

בשנת 2024 הגשמנו חלום, והודות לשותפינו התחלנו להקים בבית הספר מרחב לימוד מתקדם – Makerspace. מרחב זה מהווה הרבה מעבר לכלי לימודי – הוא מייצר חוויה חדשנית ומעצימה, המעודדת סקרנות, יצירתיות וחשיבה עצמאית. באמצעות עבודה עם טכנולוגיות מתקדמות, חומרים מגוונים ותהליכי יצירה, הנערות מפתחות כישורי פתרון בעיות, שיתוף פעולה והתמודדות עם אתגרים – מיומנויות חיוניות בעולם המשתנה של המאה ה-21.

בית ספר עדן אינו רק מוסד חינוכי – הוא מרחב של צמיחה והתחדשות, המספק לנערות כלים, ביטחון ותחושת מסוגלות בדרך לעצמאות ולעתידי טוב יותר.

כדור רשת – ספורט כדרך לחיזוק כישורים אישיים וקהילתיים

בשנת 2024 הושקה לראשונה קבוצת כדור רשת, פרויקט שהחל עם 11 נערות מתוך מטרה לקדם לא רק את כישוריהן הספורטיביים, אלא גם את הערכים של שיתוף פעולה, התמדה והתמודדות עם אתגרים. הקבוצה משתתפת בליגה של בתי ספר, שם היא מתמודדת עם קבוצות נוספות והופכת לשגרירה של פנימיית עדן בספורט ובערכים החינוכיים שהיא מקדמת.

ההשתתפות בקבוצה היא חלק מתהליך טיפולי רחב שמטרתו לא רק שיפור בכושר הפיזי אלא גם חיזוק הכישורים החברתיים והאישיים של הנערות, פיתוח תודעה קבוצתית וגאווה משותפת וכמובן תחושת מסוגלות המשחקים מהווים פלטפורמה תומכת מצוינות ושאיפה למיצוי יכולות, וגם מספקים הזדמנות לנערות לפתח מיומנויות ניהול זמן, התמדה, עבודה תחת לחץ ושאיפה למטרה משותפת.

הצטרפותן של הנערות לקבוצה וההשתתפות בליגה מקומית מרחיבה את היכולת של כל נערה לגבור על קשיים אישיים ולצמוח בתנאים מאתגרים, ובכך מבטאות את הדרך המרתקת של פנימיית עדן ליצירת שינוי אמיתי בחייהן של הנערות.

עֵדָן בֵּית הַסֵּפֶר בַּמְסָפְרִים

הכנה לחיים בוגרים ועצמאיים והשתלבות במעגל התעסוקה

עדן המכינה היא תוכנית שנתית המיועדת לצעירות בגילאי 19-26, המגיעות עם רקע של פוסט-טראומה ו/או חסרות עורף משפחתי. מטרת התוכנית היא לספק להן מעטפת טיפולית הוליסטית רחבה לצד הכנה מקצועית לחיים עצמאיים ולעולם העבודה כך שירכשו את הכלים והמיומנויות לקיים חיים בוגרים ועצמאיים, עם דגש על יציבות תעסוקתית וביטחון כלכלי. בנוסף, במכינה הצעירות רוכשות קשרים חברתיים עם קבוצת שוות להן ובהמשך התהליך הקשרים מהווים עבורן תמיכה גדולה. כמו כן, הן יוצאות לטיולים, ימי גיבוש וימי עיון ופעילויות תרבות, המעשירות אותן ולצד ההתפתחות בהיבט התעסוקתי הן צוברות חוויות כיפיות שמעשירות אותן. אורך התוכנית הינו 10 חודשים, 6 בתנאי פנימיה, ועוד 4 בליווי פרטני בקהילה.

אתגרי פתיחת המכינה בשנת 2024

המחזור השלישי של המכינה נועד להיפתח בנובמבר 2023 בשיתוף קרנות הביטוח הלאומי ותוכנית יתד, אך בעקבות המלחמה, נדחה לספטמבר 2024. במקביל, בשל המאורעות והצורך הדחוף לתת מענה טיפולי מתמחה בטראומה לנשות עוטף עזה והסביבה, התמודדנו מיד עם אתגרי השעה, והסבנו את מבנה המגורים של המכינה כחדרי טיפול למרכז הטיפול החדש של העמותה.

כך התווסף אתגר נוסף של חיפוש מקום חלופי למכינה, שיפוץ מיידני של המבנה והכנה למיגון הנדרש. כל זאת, במקביל לגיוס צוות חדש לחלוטין, ותהליך הכשרה שלו, כדי שנוכל לקלוט את הצעירות בספטמבר 2024.

קשת רחבה של מענים: מיומנויות רכות, סדנאות, קורסים וידע מקצועי

המכינה מציעה קשת מענים שמיועדים להעניק לצעירות כלים רגשיים, אישיותיים ומקצועיים. בפן הרגשי, הצעירות מקבלות טיפול וליווי שבועי, הן פרטני והן קבוצתי מבוססי מודל עדן. בפן המקצועי, הצעירות עוברות אבחון תעסוקתי ומלוות על ידי רכזת תעסוקה בבניית תוכנית אישית והצבת יעדים אשר מתווים את הדרך הייחודית לכל אחת אשר תוביל אותה להשתלבות איכותית בתעסוקה תוך ליווי אישי ומנטורינג. כמו כן, קשת רחבה של סדנאות אשר מסייעות להן לרכוש ידע רלוונטי לעולם התעסוקה כמו קורסים של הכנה להשתלבות בתעסוקה, הכנת קורות חיים, פרקטיקות לראיון עבודה מוצלח, הרצאות על יחסי עובד מעביד, הבנה של תלוש שכר, כמו גם ימי סימולציות לראיונות עבודה שמדמות את כל התהליך מרגע בחירת המשרה, הגשת קורות חיים ועד לקבלת משוב מהמראיינת. בנוסף, הן מקבלות חיזוק בידע מקצועי כמו שיפור האנגלית, קורס אוריינות דיגיטלית, וסדנאות ניהול פיננסי. בין הסדנאות ניתן למצוא כאלו של פיתוח מיומנויות רכות ואיכויות אישיות, לימוד מיומנויות ויסות משיטת DBT, וליווי אשר מסייע להסרת חסמים אישיים ומגדריים.

On the Job Training

מהחודש הראשון למכינה, כל הצעירות שולבו בעבודה, וקיבלו ליווי פרטני וקבוצתי כדי להתמודד עם האתגרים שעלו. הליווי התמקד בחיזוק היכולות האישיות של הצעירות לפיתוח סל אישי של אפשרויות ובניית דרכי התמודדות עם אתגרים.

100%

השמה
מהחודש הראשון

4

חודשים הצעירה בביתה
בתוכנית ליווי אישית

6

חודשים
בתנאי פנימייה

10

חודשים

סיפור מקרה

א', בת 21, הגיעה למכינה בעקבות התמודדות עם פוסט-טראומה מורכבת מילדותה, ללא עורף משפחתי תומך.

כשהחלה את דרכה במכינה, ההתאקלמות הייתה מאתגרת. היא הגיעה עם מגננות רבות, חשדנות עמוקה, ויכולת מוגבלת לבטא את רגשותיה. כעס, קללות, התפרצויות לדבריהם של אחרים וקושי בקיום תקשורת בסיסית של הקשבה ועניין הדדי – כל אלו ליוו את צעדיה הראשונים.

לאחר תקופה סוערת, ברגע של פתיחות א' החליטה לשתף ברצון שלה להתמסר לתהליך אך בקשיים שמונעים זאת ממנה. הכנות הובילה לחודשיים שלוו בלבטים והתמודדות משמעותית, אך תוך כדי זאת, א' החלה לרכוש מיומנויות של ויסות רגשי ומנטלי ולבנות אמון – בעצמה ובסביבה, והתדירות והעוצמה של מופעי הזעם והכעס הלכה וקטנה. כעבור כארבעה חודשים היא שיתפה: **"אני מזהה שההזדמנות שאני מקבלת כאן, מעולם לא הייתה לי. אף אחד לא האמין בי ככה ורצה עבורי כמו שאני רוצה."**

בחודשיים האחרונים א' מנצלת את כל הכלים העומדים לרשותה – הקשר עם הצוות, התכנים המקצועיים, מודל עדן, ותוכנית היעדים האישית שלה. כיום, היא מתרגשת לקראת התחלת השלב הבא בחייה, כשהיא מצוידת ביכולות חדשות ובאמונה בעצמה.

EDEN עֵדֵן

טיפול במראומה לנערות ונשים

תודה מאיתנו בעמותת עדן

פנינו לשנת 2025

שתהא שנה של עשייה מבורכת, ריפוי, שיקום, צמיחה,
חיזוק החוסן האישי והלאומי, ושלום

